

Nr 34.

Ankom till riksdagens kansli den 8 maj 1945 kl. 4 em.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen
beträffande jordbruksdepartementet gjorda framställ-
ningar om anslag till kapitalinvesteringar.*

Till jordbruksutskottet ha hänvisats i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar, såvitt de avse jordbruksärenden.

Utskottet får härigenom avgiva utlåtande med anledning av ifrågavarande framställningar.

Beträffande utredningen i hithörande ärenden får utskottet hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för den 4 januari 1945 (kapitalbudgeten: bilaga 7).

Statens affärsverksfonder.

Domänverket.

1:o) **Tjänstebostäder för domänverket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkt 1 hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tjänstebostäder för domänverket* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 400 000 kronor.

2:o) **Inköp av viss mark vid Flaken i Blekinge län.** Under punkt 2 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Inköp av viss mark vid Flaken i Blekinge län för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 52 000 kronor.

Genom beslut den 30 april 1937 uppdrog Kungl. Maj:t åt Lyckebyåutredningen (tillsatt jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 23 oktober 1936) att å statens vägnar vidtaga erforderliga åtgärder för att vattenavledningsföretaget Lyckebyån mellan Bånga damm och Fursjön måtte under statens medverkan komma till stånd i huvudsaklig överensstämmelse med en av

utredningen i skrivelse till chefen för jordbruksdepartementet den 23 april 1937 framlagd plan. Tillika bemyndigades utredningen att — inom ramen för vad i sistnämnda skrivelse föreslagits — för Kungl. Maj:ts och kronans räkning inköpa fast egendom i den omfattning, utredningen kunde finna erforderlig för ett ändamålsenligt genomförande av nyssnämnda vattenavledningsföretag samt den därmed sammanhängande kolonisationen.

I propositionen nr 273/1944 angående anslag till åtgärder för arbetsmarknadens reglering m. m. (s. 31—33) anmäldes en av Lyckebyåutredningen i skrivelse den 23 mars 1944 gjord framställning om anvisande av ett belopp av 90 000 kronor till förvärv av fastigheten $\frac{1}{4}$ mantal Flaken nr 1 (Flaken 1¹ och 1⁴) i Rödeby socken, Blekinge län, samt för inköp av levande och döda inventarier ävensom för utförande å fastigheten av byggnadsarbeten, nyodling och andra grundförbättringsarbeten, skogsvårdande återuppbyggnadsåtgärder, skogsdikning, anläggande av skogsvägar m. m. Fastigheten, som är belägen inom området för den med förenämnda vattenavledningsföretag förenade kolonisationsverksamheten, avsågs av utredningen skola i dess regi brukas som undervisnings- och demonstrationsjordbruk i första hand till ledning för de nya kolonaten samt även i vidare bemärkelse för hela bygden. Enligt vad utredningen framhöll var dess avsikt även att till fastigheten skulle förläggas en planerad och synnerligen välbehövlig yrkesskola för utbildning av jordbruksarbetare i jordbrukets alla speciella grenar. I propositionen förklarade chefen för socialdepartementet sig i sak icke ha något att erinra mot utredningens framställning men ansåg sig dock icke kunna förorda, att fastighetsköpet skulle finansieras med arbetslöshetsmedel. Frågan om anvisande av statsmedel för köpet ansågs därför böra få prövas i annat sammanhang. Riksdagen (skr. nr 442) framhöll, att förevarande fråga icke syntes tillräckligt utredd. Sålunda hade utredningen icke angivit, hur huvudmannaskapet för skolan skulle ordnas. Riksdagen delade den uttalade uppfattningen, att ifrågavarande fastighetsköp icke borde finansieras med arbetslöshetsmedel, och förutsatte, att riksdagen bereddes tillfälle att i annat sammanhang pröva ifrågavarande förslag.

Lyckebyåutredningen har i skrivelser den 9 augusti och den 16 november 1944 hemställt, att för ifrågavarande ändamål måtte anvisas ett belopp av 52 000 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört och föreslagit följande:

»Syftet med ifrågavarande vattenavledningsföretag är bland annat att genom torrläggning av mark anskaffa tillskottsjord till ett stort antal ofullständiga jordbruk i den av regleringsföretaget berörda bygden. Flertalet av jordbrukarna i dessa trakter lever för närvarande under synnerligen tryckta ekonomiska förhållanden. Den till deras fastigheter hörande jorden består, såsom Lyckebyåutredningen framhållit, dels av små, oregelbundna, steniga och i skogen kringspidda fastmarksåkrar, dels ock av i allmänhet dåligt avdikade myrjordsodlingar. Ett behov av större åkerareal föreligger därför, och detta har i vissa fall föranlett nyodling av mark, som icke kan anses odlingsvärd. Den genom vattenavledningsföretaget nu utvunna odlingsjorden är

däremot i allmänhet av mycket god beskaffenhet och större delen därav torde komma att användas som åker och återstoden som betesvall. Det har också visat sig att vissa redan uppodlade arealer med riktig brukning, gödsling och behandling i övrigt lämnat god skörd. Vid utnyttjandet av de sålunda nyvunna odlingsmarkerna ställas markinnehavarna emellertid, såsom egnahemsstyrelsen framhållit, inför åtskilliga problem, som det icke torde vara möjligt för dem att själva komma till rätta med. För att icke syftet med torrläggningen delvis skall förfelas, synes därför lämpligt att åtgärder vidtagas för att lämna dessa jordbrukare vägledning och undervisning rörande jordbrukets bedrivande. En sådan vägledning torde kunna ske genom att i denna trakt anordnas ett demonstrationsjordbruk, där undervisning även kan meddelas genom kurser m. m. Den av utredningen förvärvade fastigheten Flaken (Flaken 1¹ och 1⁴) synes enligt vad som framgår av den verkställda utredningen vara lämpad för detta ändamål. Med hänsyn härtill vill jag icke motsätta mig, att erforderliga medel nu anvisas för reglering av ifrågavarande fastighetsförvärv samt vissa därmed sammanhängande kostnader. Den av utredningen uppgjorda kostnadsberäkningen har icke föranlett någon erinran från min sida. Jag kan alltså tillstyrka, att till ändamålet för nästa budgetår anvisas ett belopp av 52 000 kronor. Emellertid vill jag framhålla, att jag därvid förutsätter, att ifrågavarande jordbruk drives så att det samma kommer att lämna full räntabilitet. Nyssnämnda belopp synes böra äskas av riksdagen i form av ett särskilt investeringsanslag å kapitalbudgeten under Statens affärsverksfonder: Domänverket. I betraktande av det speciella syftmålet med ifrågavarande fastighetsförvärv anser jag mig icke böra framställa någon erinran mot att egendomen tills vidare under någon tid förvaltas av Lyckebyutredningen. Frågan om egendomens disposition därefter torde emellertid senare få upptagas till förnyat övervägande.»

Utskottet.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

att riksdagen må till *Inköp av viss mark vid Flaken i Blekinge län* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 52 000 kronor.

Statens allmänna fastighetsfond.

3:o) **Byggnadsarbeten vid statens växtskyddsanstalt.** Kungl. Maj:t har under punkt 3 föreslagit riksdagen att till Byggnadsarbeten vid statens växtskyddsanstalt för nästa budgetår anvisa 89 000 kronor.

Styrelsen för statens växtskyddsanstalt har hemställt dels i skrivelse den 28 augusti 1944, att å riksstaten för budgetåret 1945/46 måtte anvisas 19 000 kronor till ändringsarbeten i vissa av anstaltens växthus, dels ock i skrivelse den 5 september 1944, att 70 000 kronor måtte för samma budgetår ställas

till förfogande för uppförande av en lagringslokal för potatis och frukt vid anstalten.

Med tillstyrkande av bifall till förevarande framställning hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid statens värt-skyddsanstalt* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 89 000 kronor.

4:o) **Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkt 4 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 44 800 kronor.

5:o) **Byggnadsarbeten vid statens skogsförsöksanstalt m. m.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 5 innebär anvisning för nästkommande budgetår av 205 000 kronor för slutförande av igångsatta ny- och ombyggnadsarbeten vid statens skogsförsöksanstalt och skogshögskolan.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, varför utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid statens skogsförsöksanstalt m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 205 000 kronor.

Statens utlåningsfonder.

6:o) **Lånefonden för inköp av ädla avelsston.** I skrivelse den 31 augusti 1944 har *lantbruksstyrelsen* anfört, att någon kapitalinvestering i ifrågavarande fond icke syntes erforderlig för budgetåret 1945/46. Samtidigt har styrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att lån från fonden finge från och med nämnda budgetår av Kungl. Maj:t beviljas, i den mån sammanlagda lånebeloppen icke överstege för utlåning tillgängliga kapitalmedel.

Departementschefen har i ärendet anfört och föreslagit följande:

»Såsom *lantbruksstyrelsen* anfört torde något kapitalinvesteringsanslag till lånefonden icke nu böra äskas av riksdagen. I anslutning till *lantbruksstyrelsens* av statskontoret biträdda förslag om bestämmande av högsta årliga belopp för utlåning från ifrågavarande fond torde Kungl. Maj:t, därest riksdagen

icke däremot framställer någon erinran, från och med budgetåret 1945/46 böra — liksom fallet är i fråga om åtskilliga andra utlåningsfonder — äga bevilja lån från fonden, i den mån de sammanlagda lånebeloppen icke överstiga de av riksdagen för fondens verksamhet anslagna kapitalmedlen.»

Utskottet.

Vad departementschefen i ärendet anfört och föreslagit har icke föranlett någon erinran från utskottets sida, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

omförmåla.

7:o) **Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardenerrras.** Med tillstyrkande av bifall till förevarande framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardenerrras* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 75 000 kronor.

8:o) **Statens kaninavelslånefond.** I skrivelse den 31 augusti 1944 har *lantbruksstyrelsen* anfört, att det icke syntes erforderligt att anvisa kapitaltillskott till fonden för nästa budgetår.

Lika med *lantbruksstyrelsen* har *departementschefen* ansett att något kapitalinvesteringsanslag till fonden icke nu borde äskas av riksdagen, men velat anmäla ärendet för att riksdagen skulle kunna taga del av anslagsfrågans läge, vilket *utskottet* härigenom får för riksdagen

omförmåla.

9:o) **Statens fjäderfållånefond.** *Lantbruksstyrelsen* har i skrivelse den 31 augusti 1944 anfört, att det icke syntes erforderligt att för budgetåret 1945/46 anvisa något kapitaltillskott till ifrågavarande fond.

Ehuru såsom *lantbruksstyrelsen* anfört något nytt anslag för ifrågavarande ändamål icke torde böra äskas för nästa budgetår, har emellertid *departementschefen* för att bereda riksdagen tillfälle att taga del av anslagsfrågans läge velat anmäla ärendet i statsverkspropositionen.

Detta får *utskottet* härigenom för riksdagen

omförmåla.

10:o) **Gödselvärdslånefonden.** *Lantbruksstyrelsen* har i skrivelse den 31 augusti 1944 anfört, att det icke syntes erforderligt att för budgetåret 1945/46 anvisa något kapitaltillskott till ifrågavarande fond.

Departementschefen har biträtt *lantbruksstyrelsens* uppfattning, att något kapitalinvesteringsanslag till fonden icke nu torde behöva äskas av riksdagen,

men för att emellertid bereda riksdagen tillfälle att taga del av anslagsfrågans läge velat anmäla ärendet i detta sammanhang.

Vad sålunda förekommit i ärendet får *utskottet* härigenom för riksdagen

omförmäla.

11:o) **Statens kalkbrukslånefond.** I skrivelse den 31 augusti 1944 har *lantbruksstyrelsen* anfört att tillgänglig kapitaltillgång torde vara tillfyllest för att tillgodose ansökningar om lån från fonden såväl under innevarande budgetår som under budgetåret 1945/46.

Ehuru med hänsyn till vad *lantbruksstyrelsen* anfört något kapitalökningsanslag till fonden icke torde böra äskas för budgetåret 1945/46, har *departementschefen* emellertid velat anmäla ärendet för att bereda riksdagen tillfälle att taga del av anslagsfrågans läge, vilket *utskottet* härigenom får för riksdagen

omförmäla.

12:o) **Frukt- och potatislagerhusfonden.** Under punkt 12 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till fonden anvisa en kapitalökning av 500 000 kronor.

I skrivelse den 31 augusti 1944 har *lantbruksstyrelsen* hemställt om anvisande för nästa budgetår av ett kapitalökningsanslag till fonden av 1 000 000 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört och föreslagit följande:

»Av vad *lantbruksstyrelsen* anfört framgår, att ansökningar om lån till betydande belopp för uppförande av lagerhus och lagringskällare torde vara att förvänta inom den närmaste framtiden. Med hänsyn härtill kan antagas, att de å ifrågavarande fond tillgängliga medlen icke skola komma att förslå för tillgodoseende av lånebehovet även under nästkommande budgetår. Jag finner mig därför böra tillstyrka, att för budgetåret 1945/46 anvisas ett kapitaltillskott till fonden. Jag kan emellertid i nuvarande läge icke förorda, att å riksstaten för sagda budgetår högre belopp avses för ändamålet än för innevarande budgetår, eller 500 000 kronor. Härvid förutsätter jag, att Kungl. Maj:t i sinom tid medgiver, att det för budgetåret 1942/43 anvisade anslaget till ytterligare avsättning till frukt- och potatislagerhusfonden får tagas i anspråk jämväl under budgetåret 1945/46.»

Utskottet, som biträder vad *departementschefen* anfört och föreslagit, hemställer följaktligen,

Utskottet.

att riksdagen må till *Frukt- och potatislagerhusfonden* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

13:o) **Statens mejerilånefond.** I skrivelse den 31 augusti 1944 har *lantbruksstyrelsen* anfört, att det icke syntes erforderligt att anvisa kapitaltillskott till fonden för nästa budgetår.

Ehuru såsom *lantbruksstyrelsen* anfört anvisande av kapitaltillskott till statens mejerilånefond icke torde vara erforderligt för nästa budgetår, har *departementschefen* för att anslagsfrågans läge måtte bringas till riksdagens kännedom dock velat redogöra för ärendet i förevarande sammanhang.

Detta får *utskottet* härigenom för riksdagen

omförmäla.

14:o) **Jordbrukets maskinlånefond.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 14 kommer *utskottet* att avgiva särskilt utlåtande, vilket *utskottet* härigenom velat för riksdagen

anmäla.

15:o) **Spannmålslagerhusfonden.** I skrivelse den 31 augusti 1944 har *lantbruksstyrelsen* gjort framställning om anvisande för nästa budgetår av ett anslag av 4 000 000 kronor såsom kapitalökning till spannmålslagerhusfonden.

I nuvarande läge har *departementschefen* icke kunnat förorda, att ytterligare medel anvisades till ifrågavarande lånefond, men velat anmäla ärendet för att riksdagen skulle kunna taga del av anslagsfrågans läge.

Vad sålunda förekommit i ärendet får *utskottet* härigenom för riksdagen

omförmäla.

16:o) **Statens sekundärlånefond för jordbrukare.** Under punkt 16 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom kapitaltillskott till fonden anvisa ett belopp av 2 000 000 kronor.

I skrivelse den 20 augusti 1944 har *lånenämnden för sekundär jordbrukskredit* hemställt, att för budgetåret 1945/46 måtte såsom kapitalökning för ifrågavarande lånefond anvisas ett anslag av 4 000 000 kronor.

Enligt vad *departementschefen* föreslagit borde medelsanvisningen för ifrågavarande ändamål för nästa budgetår begränsas till 2 000 000 kronor. Skulle vid budgetårets utgång behållning förefinnas å det för budgetåret 1941/42 anvisade anslaget, torde denna böra tillföras det nya anslaget.

Utskottet.

Utskottet ansluter sig till vad *departementschefen* anfört och föreslagit i ärendet samt hemställer sålunda i enlighet med Kungl. Maj:ts framställning,

att riksdagen må till *Statens sekundärlånefond för jordbrukare* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 2 000 000 kronor.

17:o) **Statens slakterilånefond.** I skrivelse den 31 augusti 1944 har *lantbruksstyrelsen* anfört att disponibel kapitaltillgång i fonden torde vara tillfyllest för att tillgodose lånebehovet även under nästa budgetår.

Departementschefen har anfört följande i ärendet:

»Jag förutsätter, att Kungl. Maj:t i sinom tid medgiver, att det för budgetåret 1942/43 anvisade anslaget till statens slakterilånefond får tagas i anspråk jämväl under budgetåret 1945/46. Vid sådant förhållande synes någon kapitalinvestering i fonden icke vara erforderlig för nästa budgetår. Jag har emellertid här velat anmäla ärendet för att riksdagen skall kunna taga del av anslagsfrågans läge.»

Förestående har *utskottet* velat för riksdagen

omförmåla.

18:o) **Kraftledningslånefonden.** I skrivelse den 30 augusti 1944 har *kommerskollegium* anfört, att, då ifrågavarande fonds för låneändamål disponibla medel den 1 juli 1944 utgjorde 909 000 kronor samt efterfrågan å lån från fonden under nuvarande konjunkturer icke vore särskilt stor, någon förstärkning av fonden för närvarande icke syntes vara påkallad.

Ehuru såsom *kommerskollegium* anfört något nytt anslag för ifrågavarande ändamål icke nu torde böra äskas av riksdagen, har *departementschefen* emellertid för att bereda riksdagen tillfälle att taga del av anslagsfrågans läge velat anmäla ärendet i förevarande sammanhang, vilket *utskottet* härigenom får för riksdagen

omförmåla.

19:o) **Elektrifieringslånefonden.** *Kommerskollegium* har i skrivelse den 30 augusti 1944 — under förmålan att behållningen å fonden den 1 juli 1944 utgjorde omkring 253 000 kronor — uttalat, att någon anslagsanvisning till fonden icke syntes erforderlig.

Ehuru med hänsyn till vad *kommerskollegium* anfört något kapitalökningsanslag till fonden icke torde böra äskas för budgetåret 1945/46, har *departementschefen* emellertid velat anmäla ärendet för att bereda riksdagen tillfälle att taga del av anslagsfrågans läge.

Detta får *utskottet* härigenom för riksdagen

omförmåla.

20:o) **Egnahemslånefonden.** Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 20 gjorda framställning hemställer *utskottet*,

att riksdagen må

1) medgiva, att för budgetåret 1945/46 må beviljas lån från egnahemslånefonden intill ett belopp av 25 000 000 kro-

nor, därav 15 000 000 kronor för jordbruksfastigheter och 10 000 000 kronor för bostadsfastigheter, med rätt dock för Kungl. Maj:t att, därest förhållandena skulle giva anledning därtill, medgiva jämkning i sagda fördelning mellan jordbruks- och bostadsfastigheter;

2) till *Egnahemslånefonden* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 8 000 000 kronor.

21:o) **Jordförmedlingsfonden.** I skrivelse den 31 augusti 1944 har *egnahemsstyrelsen* anfört, att, då såvitt nu kunde bedömas förefintlig behållning i fonden torde vara tillräcklig för uppehållande av ifrågavarande verksamhet även under budgetåret 1945/46, något kapitaltillskott till fonden icke syntes vara erforderligt för nämnda budgetår.

I anslutning till vad *egnahemsstyrelsen* uttalat har *departementschefen* ansett, att något anslag för ifrågavarande ändamål icke behövde äskas för budgetåret 1945/46. För att emellertid bereda riksdagen tillfälle att taga del av anslagsfrågans läge har ärendet anmälts i statsverkspropositionen, vilket *utskottet* härigenom får för riksdagen

omförmäla.

22:o) **Arrendelånefonden.** I skrivelse den 31 augusti 1944 har *egnahemsstyrelsen* förklarat sig anse, att fondens disponibla behållning den 1 juli 1944 syntes vara tillräcklig för utlämnande av arrendelån såväl under innevarande budgetår som under budgetåret 1945/46. Något nytt kapitalökningsanslag erfordrades sålunda icke för sistnämnda budgetår.

I anslutning till vad *egnahemsstyrelsen* anfört om att anvisande av kapitaltillskott till arrendelånefonden icke torde vara erforderligt för budgetåret 1945/46, har *departementschefen* för att anslagsfrågans läge måtte bringas till riksdagens kännedom dock velat redogöra för ärendet i detta sammanhang.

Detta får *utskottet* härigenom för riksdagen

omförmäla.

23:o) **Arbetarsmåbrukslånefonden.** I skrivelse den 31 augusti 1944 har *egnahemsstyrelsen* anfört, att fondens disponibla behållning den 1 juli 1944 uppginge till omkring 6 267 000 kronor. Under budgetåret 1943/44 hade från fonden utbetalats omkring 540 000 kronor, medan å andra sidan till fonden influtit återbetalningar å omkring 1 150 000 kronor. Med beaktande av tillgänglig reservation å fonden har *egnahemsstyrelsen* ansett, att något kapitalökningsanslag till arbetarsmåbrukslånefonden icke behövde anvisas för budgetåret 1945/46.

Departementschefen har anfört att med hänsyn till storleken av de för låneverksamheten disponibla medlen någon kapitalinvestering i fonden icke torde vara erforderlig för nästa budgetår, vilket *utskottet* härigenom får för riksdagen

omförmåla.

24:o) **Kronotorparnas inventarielånefond.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 24 innebär kapitalanvisning till fonden med 50 000 kronor.

I skrivelse den 30 augusti 1944 har *domänstyrelsen* hemställt, att för budgetåret 1945/46 måtte anvisas ett anslag av 100 000 kronor till fonden.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Mot domänstyrelsens förslag har jag icke något annat att erinra än att det synes vara tillräckligt, därest till ifrågavarande lånefond för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag av 50 000 kronor. Från det anvisade anslaget bör återbäring till domänfonden ske av de medel som må ha förskoterats från denna fond med stöd av nyssnämnda bemyndigande, vilket förfaller med utgången av innevarande budgetår.»

Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts framställning, hemställer förty,

Utskottet.

att riksdagen må till *Kronotorparnas inventarielånefond* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 50 000 kronor.

25:o) **Statens avdikningslånefond.** I fråga om förevarande fond har utskottet avgivit särskilt utlåtande, nr 30, varom utskottet här velat

erinra.

26:o) **Täckdikningslånefonden.** *Lantbruksstyrelsen* har i skrivelse den 31 augusti 1944 anmält, att det icke syntes erforderligt anvisa något kapitaltillskott till fonden för budgetåret 1945/46.

I detta sammanhang torde få anmälas, att fråga uppkommit, huruvida en och samma låntagare kunde få inneha täckdikningslån å tillhopp omkring 18 000 kronor. *Lantbruksstyrelsen* har i ett avgivet remissutlåtande erinrat om att jämlikt kungörelsen den 22 juni 1920 (nr 332) angående villkoren för lån från täckdikningslånefonden låntagare på grund av särskilda täckdikningslån samtidigt ej finge häfta i skuld till högre belopp än 10 000 kronor, Kungl. Maj:t dock obetaget att i särskilda fall på framställning av *lantbruksstyrelsen* medgiva ökning av sistnämnda belopp till högst 15 000 kronor. Med hänsyn härtill har *lantbruksstyrelsen* funnit hinder möta mot att sammanlagda lånebeloppet för en och samma låntagare bestämdes till högre belopp än 15 000 kronor.

Föredraganden, statsrådet Rubbestad, har i ärendet anfört och föreslagit följande:

»Såsom framgår av det förut anförda kan Kungl. Maj:t medgiva, att låntagare på grund av särskilda täckdiktningsslån samtidigt må häfta i skuld till ett belopp av högst 15 000 kronor. Enligt min mening torde nämnda belopp numera få anses vara för lågt och lämpligen böra höjas till 20 000 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga den författningsändring, som vid bifall till vad jag sålunda föreslagit kommer att bli erforderlig. Någon kapitalinvestering i fonden torde med hänsyn till storleken av de för låneverksamheten disponibla medlen icke vara erforderlig för nästa budgetår.»

Utskottet.

Vad föredraganden i ärendet anfört och föreslagit har icke givit utskottet anledning till erinran, vilket utskottet — som tillika i utlåtande nr 30 behandlat förslag om ändring av lånevillkoren för ifrågavarande fond — härigenom får för riksdagen

omförmäla.

27:o) **Bevattningsslånefonden.** Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 27 hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisade reservationsanslaget till Bevattningsslånefonden må under budgetåret 1945/46 användas för med anslaget avsett ändamål.

28:o) **Statens fiskredskapslånefond.** I skrivelse den 31 augusti 1944 har *lantbruksstyrelsen* anfört, att något kapitaltillskott till fonden icke syntes erforderligt för budgetåret 1945/46.

Ehuru anvisande av nytt kapital till fonden icke torde vara behövt för budgetåret 1945/46, har *departementschefen* dock velat redogöra för ärendet på det att anslagsfrågans läge måtte bringas till riksdagens kännedom.

Detta får *utskottet* för riksdagen

omförmäla.

29:o) **Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för fiskebåtar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 29 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisade reservationsanslaget till Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för fiskebåtar må under budgetåret 1945/46 användas för med anslaget avsett ändamål.

30:o) **Skogsväglånefonden.** Biträdande Kungl. Maj:ts förslag under punkt 30 hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det å riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisade reservationsanslaget till Skogsväglånefonden må under budgetåret 1945/46 användas för med anslaget avsett ändamål.

Fonden för låneunderstöd.

31:o) **Ackordslån och hjälplån till jordbrukare.** I skrivelse den 31 augusti 1944 har *egnahemsstyrelsen* hemställt om anslag för ifrågavarande ändamål med samma belopp, 50 000 kronor, som för löpande budgetår.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Vid utgången av budgetåret 1943/44 kvarstod under ifrågavarande anslag ett outnyttjat belopp av 200 000 kronor. Då det enligt vad jag inhämtat kan förväntas, att ett förhållandevis stort outnyttjat belopp kommer att förefinnas även vid utgången av löpande budgetår, torde någon anslagsanvisning till förevarande låneverksamhet icke vara erforderlig för nästa budgetår.»

Förestående får *utskottet* härigenom för riksdagen

omförmåla.

32:o) **Lån för anskaffande av grästorkar m. m.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkt 32 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av det å riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisade reservationsanslaget till Lån för anskaffande av grästorkar m. m. ett belopp av 800 000 kronor må under budgetåret 1945/46 användas för med anslaget avsedda ändamål.

33:o) **Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.** Under punkt 33 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för nästa budgetår anvisa ett belopp av 35 000 kronor.

I skrivelse den 31 augusti 1944 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att för ändamålet måtte för budgetåret 1945/46 anvisas ett investeringsanslag av 35 000 kronor.

Utskottet, som biträder förevarande framställning, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 35 000 kronor.

Diverse kapitalfonder.

34:o) **Jordfonden.** I skrivelse den 31 augusti 1944 har *egnahemsstyrelsen* för budgetåret 1945/46 icke ansett sig böra föreslå något kapitaltillskott till fonden.

Departementschefen har i likhet med *egnahemsstyrelsen* ansett anvisande av kapitaltillskott till jordfonden icke vara erforderligt för budgetåret 1945/46, men velat redogöra för ärendet för att anslagsfrågans läge måtte bringas till riksdagens kännedom.

Detta får *utskottet* för riksdagen

omförmäla.

35:o) **Arrendeegnahemsfonden.** *Egnahemsstyrelsen* har i skrivelse den 31 augusti 1944 meddelat, att något kapitaltillskott till fonden icke torde vara erforderligt för budgetåret 1945/46.

Ehuru med hänsyn till vad *egnahemsstyrelsen* anfört anvisande av nytt kapital till fonden icke torde vara behövt för budgetåret 1945/46, har *departementschefen* dock velat redogöra för ärendet på det att anslagsfrågans läge må bringas till riksdagens kännedom.

Detta får *utskottet* för riksdagen

omförmäla.

36:o) **Statens reproduktionsanstalts fond: Utökad maskinell utrustning.** Under punkt 36 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till ändamålet anvisa 60 000 kronor.

I skrivelse den 31 augusti 1944, varöver infortrade utlåtanden avgivits den 22 september 1944 av riksräkenskapsverket och den 6 oktober 1944 av statskontoret, har *lantmäteristyrelsen*, under åberopande av en framställning i ämnet från direktören för statens reproduktionsanstalt, hemställt, att för utökande av den maskinella utrustningen vid reproduktionsanstalten med en sättmaskin, en digelpress, en falsmaskin, en häftmaskin, en tresidsskärmaskin, en offsetpress och en korneringsmaskin samt för oförutsedda ersättningsanskaffningar måtte för budgetåret 1945/46 anvisas ett investeringsanslag av 125 000 kronor, varav 5 000 kronor avsåge oförutsedda ersättningsanskaffningar.

Föredraganden, statsrådet Rubbestad, har i ärendet anfört och föreslagit följande:

»Jag torde få erinra om att jag i annat sammanhang denna dag förordar, att å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår anvisas medel till uppförande av en nybyggnad för statens reproduktionsanstalt. I samband här-

med torde en viss rationalisering och utvidgning av driften vid anstalten böra komma till stånd. Vid sådant förhållande anser jag mig böra tillstyrka, att erforderligt belopp nu ställes till förfogande för inköp av de i lantmäteristyrelsens skrivelse upptagna maskinerna med undantag för en offsetpress. Mot anstaltens kostnadsberäkningar för de av mig sålunda förordade nyanskaffningarna — vilka beräkningar sluta å 60 000 kronor — har jag intet att erinra. Nämda belopp, 60 000 kronor, torde böra anvisas i form av ett investeringsanslag under anslagstiteln Statens reproduktionsanstalts fond: Utökad maskinell utrustning. Till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten torde härjämte — i likhet med vad som skett för innevarande budgetår — under anslagstiteln Statens reproduktionsanstalts fond: Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten böra anvisas ett investeringsanslag av 5 000 kronor.»

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statens reproduktionsanstalts fond: Utökad maskinell utrustning* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 60 000 kronor.

37:o) **Statens reproduktionsanstalts fond: Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten.** I enlighet med föreliggande framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens reproduktionsanstalts fond: Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 kronor.

Stockholm den 8 maj 1945.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se utlåtande nr 31.